

A FOLYOSÓRÓL.

□ Az utolsó felvonásra csengettek. Egy-két színész sietve dobta el a cigarettáját s a tenorista álmosan kiáltotta oda a többieknek:

□ „Majd a rendes helyen várlak benneteket. Együtt vacsorázzunk.“

□ Árkövi ma Hamletben játszotta az öreg Hamletet. Dolga már nem volt, a folyosón leült egy rozoga asztal mellé.

□ Már mindenki betakarodott, csak az öreg kehes ruhatáros motoszkált még a fogasok mellett.

□ A pénztárnál egy ferde lámpa harangozott s olykor-olykor beszaladt a hűvös őszi szél.

□ Aztán csend lett. Egy-egy hangos szó hallatszott ki, ha ajtót nyitottak.

□ A szél nagyot sodort a gesztenyeleveleken. Egy konflisló baktatott az utcán s nagyokat csattant a patája.

□ A tulsó oldalon bevágtak egy ajtót.

□ Két statiszta dűnyögve diskurált egymással.

▫ Árkövi hallgatta őket.

▫ „Hisz oly egyformán megy ez mindennap. Ma Hamlet, holnap Velencei kalmár. Ma vörös színlap, holnap zöld, holnapután kék.“

□ Egyszerre végtelen kicsinek érezte magát.

□ Aznap meglátogatta egy régi barátja. S most mintha szeretett volna utána menni. A kis városba, ahol tanult. Beszélni szeretett volna egy-két diákpajtásával. Azok már aranyláncos urak. És áldott gyerekek. Szinte hallotta, hogyan el emlegetik a nevét. Aztán, ha éjjel hazamennek a kisvárosi kávéházból, talán meg is sajnálják, hogy ilyenkor kell keresni a kenyerét.

□ Máskor nem szeretete, ha megsajnálták.

□ Egy pár színész botozott az öltöző felől. A sarki kávéháznak indultak.

□ Utánuk ballagott. Az utcán érezte, hogy megfordulnak utána az emberek.

□ □

□ Éjfél volt, mikor hazaballagott.

□ A szűkebb utcákon már nem égtek a villanylámpák. Egy-egy rendőr állt a sarkon.

□ Egyszerre mintha utálta volna azt a lusta várost. A színházat, az éjfélikor-hazajárást.

□ Minek a színész? Hogy komédiázzon száz fáradt-lelkű embernek. Hogy ferde nótákat mondjon a karzatnak.

□ Minek a tragédia? Hisz ott a legnagyobb tragédiák, ahol nem beszélnek.

□ Minek Shakespeare? A Hamlet csuszású-mászású?

□ A Ferenciek templomában éjfél ütött.

□ Kisgyerekkorában el-eljárt a templomba. S most szeretne volna azt a kis szőke gyereket megcsókolni, aki volt. Önmagát. Akkor még hitt a világban. Este remegve bújt az ágyába színház után. S nem is sejtette, hogy milyen sanyarú az élet. S ha ott a kisvárosban volna, most se tudná.

□ Legalább volna valakije, akiért érdemes élni, éjszakázni. És egy pár leányra gondolt. Az Irmákra, Micikre, akiket a kisvárosban hagyott.

□ Egyszer gyerekkorában egész éjjel sirt. Azt se tudta miért. S mintha az az éjszaka ma rászakadt volna a bohém fejére.

□ Unottan vette elő a másnapi szerepét. Olvasgatta a sárga lámpafénynél.

□ „Minek kell neki éjjel is tanulni?“

□ A falak mintha kinevették volna és tisztán hallotta, hogy az őszi eső beszólt hozzá gyűlölködő hangon:

□ „Rajta csak, ameddig bírod.“ Dühösen vágta sarokba a kopott könyvecskét. A lapja ezerfelé hullott.

□ Azután lefeküdt. De csak nem tudott elaludni. Mégis az a szerep... Holnapután elseje lesz... A mult havi lakás is fizetetlen. Délután a háziasszony is panaszkodott már.

□ Újra csak meggyújtotta a lámpát. A szétesett lapok — megesküdött volna rá — hogy beszélnek hozzá, amint szedegeti össze őket:

□ „Látod, még mi is parancsolunk néked. Pedig csak nyomorult tárgyak vagyunk.“

□ Az őszi eső kopogni kezdett az ablakon: „Mit csinálsz?“

□ A lámpa percent olykor egyet-egyet s a falon egy ferde fénykép szomorúan nézett egy siró gyerekre, aki azt siratta, hogy él és nem tudja, kiért, miért?

RÍM NÉLKÜL.

□ Naplótörédékek.

□ Az ablakomon nagy eső cseppek kopogtak. Mintha az eső lelke beszólt volna hozzám, hogy beszéljünk.

□ Már a nappalom is olyan nyugtalan volt.

□ Tébolyogva jártam az utcákat, mint akinek nincs itt keresnivalója.

□ Szitált az eső, amikor hazamentem este.

- A naplómba szomorú sorokat irtam belé:
- Anyám! itt úgy járok, mint akit kitagadott minden.
- Anyám! itt nem ismer engem senki.
- Nem ismernek az utcák, a házak.
- Csak te ismernél engem.
- Ma éjjel üzent az anyám az esővel.
- Holnap majd megköszönöm neki.
- Majd irok neki. Címet nem is kell írni reája.
- Csak tegyétek rá egy messzi sirhalomra.

ESTE AZ ERDŐN.

- Az este szomorú asszony.
- Az erdőben lakik.
- Tegnap az erdőn jártam. Láttam, ahogy gyász-
fátyolt terített a fákra.
- Amerre lépett, megzörrent a száraz levél a földön.
- Összehúzódtak előtte az ágak. Mert fekete ruhá-
ban volt.
- A galambfiak összebujtak a fészükben:
- „Nézd csak, olyan, mint egy gyászruhás asszony.“
- A zúgó locsolt messze.
- (Miért locsol sok helyen a víz?)
- A lelkünk is fölháborodik olykor.
- Hazamentem. Már sötét volt a falum. A házak
mintha megkérdték volna egymástól:
- „Ki ment el erre?“
- Csupa tünődés-törődés volt a nappalom.
- Hisz azt vizsgáljuk, ami vizsgálhatatlan.
- Hisz azt kérdezzük folyvást, amire nincsen felelet.
- Csatangoló szelek fujtak.

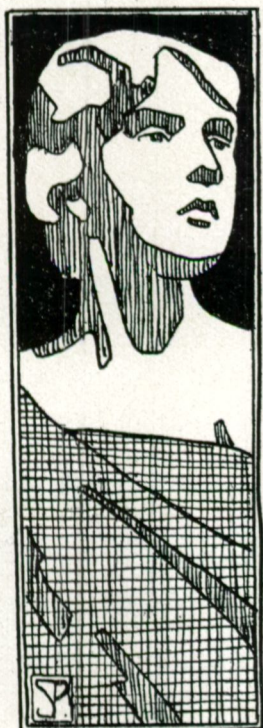
- Hazaértem.
- S ahogy az ajtót behuztam utánam, szemközt állot
velem az este.
- Reám tekintett: Békesség néked.
- S mintha béke szállt volna a szívembe.
- A kertünk felől kicsi szelek szaladtak elém és mesét
mondtak a legszebb hajú tündér kisleányról.

SZOMORÚ ÉNEK RÍMEK NÉLKÜL.

- Amikor elmentél.
- Az égen — úgy-e — csak szomorú csillagok égtek.
- Lefeküdt az éj s te elaltattál engem, aztán itthagytál.
- S előbb belémcsókoltad a lelkeket.
- Ma olyan az életem, mint egy csattos könyv.
Forgatok benne.
- Tegnapelőtt itthagytál a hugom.
- Azt mondta, hogy csak játszani megy.
- S elment tehozzád.
- Most azóta csak magam vagyok.
- Ma fekete az éj.
- Nagyokat hajbókolnak az ágak, mint a zsolozs-
mázó barátok.
- Fekete a víz is.
- Az égről árva csillagok pillantanak a tóba s a
vízben olyan a képük, mintha aranyhalacsákák úszkál-
nának a vízben.
- Ma eljöttök úgy-e?
- Az asztalomon itthagynom a könyvem.
- Majd ha eljöttök, tegyétek rája a kezeteiket, hogy
az ujjaitok nyoma rajt legyen.

BOROS FERENC.

□ □ □

Szalay Pál rajza

A bálteremben

Gustavo A. Becquer.

Kimerült a tánctól nagyon
S biborpiros lett a képe;
Karomra dőlt, úgy jött velem
A bálterem szögletébe.

A tengerben így ring a gyöngy
A hullámok lágy fodrain;
Mint szunnyad e virágszál itt
Ez ajk édes fuvalmain.

Tűzben égő két mellétől
Megrezdül a csipkefátyol
S keble fölött szép álmokat
Álmodozó virágszáltól.

Elgondoltam, csak az boldog,
Ki fölött így száll az élet:
Ó mert csakis a virágok
Álmodhatnak ilyen szépet.

Spanyolból fordította: Barna János.